

Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1898.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 12 »
Félévre ———— 6 »
Negyedévre ———— 3 »
Egy hóra ———— 1 »
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés-
irodáknak.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

XXVII. évfolyam, 94. szám.

Kedd április 26.

A Bánffy-féle kiegyezés.

Nagybecskerek, április 26.

Akik a kiegyezési javaslatoknak a b in visis rossz hírét költötték, alaposan csalatkoztak. Jobbak, a magyar érdekeknek, nevezetesen a hazai mezőgazdaságnak sokkal kedvezőbbek, mint a minőket a kormányfaló pesszimisták vártak. Régi jogos panaszoknak egész sora orvoslásra talál, a kézenfekvő igazság az egész vonalon győzedelmeskedik. Nevetségessé válnék, a ki ezentul azt a frázist hangoztatná, hogy mi a kiegyezés révén gyarmata vagyunk Ausztriának.

Az Ausztriában gyártott és nálunk fogyasztott sör, cukor és ásványolaj után eddigelé Magyarország Ausztriának fizetett fogyasztási adót. Az új javaslat szerint ezt a fogyasztási állammak vissza fogják téríteni, a mi nekünk egyptár milliónyi bevételi szaporodást jelent. A közös jegybank körül a paritás elve diadalmaskodik.

Legerősebb oldala a javaslatoknak az, hogy az agráriusoknak igen sok kívánsága teljesült. Ez irányban eleve nagy rokonszenvre számíthattak országszerte. A vámtarifát a mezőgazdasági érdekek tekintetbevételével fogják revízió alá venni, még pedig legkésőbb 1902-ig. A vasuti tarifakérdésekben is kedvezők a megállapodások. Nagyon fontos, hogy kimondatik az örlési forgalom megszüntetése. E szerint 1899-től kezdve a külföldi búzát nem lehet vámmentesen behozni és forgalomba hozni azzal az ürüggyel, hogy liszté örölve megfelelő mennyiséget ki is visznek.

Mezőgazdáinknak régen hangoztatott kívánságai ezek. A szabadelvű kormány hajlandósága ezek teljesítésére azt mutatja, hogy a sokat és alaptalanul szidott „merkantilisták” mégsem akkora „ellenségei” a jogosult agrár törekvéseknek, mint a minőknek párttaktikai-célzattal festeni szerették őket.

Ugy közjogilag, mint a mezőgazdaság szempontjából egyik legbecesebb rendelkezése az új javaslatoknak, hogy a magyar miniszterium földmívelési ügyekben közvetlen összeköttetésbe lép a monarchia külföldi képviselőségeivel, sőt a földmívelési miniszter mezőgazdasági attasékat fog küldeni az osztrák-magyar konzulátusokhoz. A gazdasági attasék eddigelé csak az osztrák ipar érdekeit szolgálták. — Megemlítendő továbbá, hogy az állategészségügyi egyezmény ugyan nem jött létre, hanem helyette olyan megállapodások történtek, melyek ezt az intézkedést eléggé pótolják és bizonyára megelégedést keltenek az érdekelt körökben.

Mindezek felsorolásával nem volt célunk a javaslatokat újból ismertetni. Csak rá akartunk mutatni arra, hogy — bármely szempontból véve is a dolgot — balgaság volna a kormánynek ezt az előterjesztését megobstruálni. Csak össze kell hasonlítani a bécsi lapvéleményeket a magyar ellenzéki sajtó érdemleges kritikájával. Odaát jajgatnak és szidják a saját kormányukat, hogy ily proposíciókkal mert a reichsrath elé lépni. Minálunk a józan ítélletre képez oppozíció sem képes a javaslat szerzőitől megvonni az elismerést. A szélsőbal csakhamar — és reméljük végképen — fölhagyott az obstrukcióval, a mit bizonyára nem tett volna, ha nem érezné, hogy a közvélemény nem ellenzi

a javaslatokat. Az ellenzéki agrárius fővárosi organuma pedig nehéz szívvel ugyan, de őszintén konstatálja, hogy a kiegyezési javaslatok „igen sok üdvös újítást és intézkedést tartalmaznak, a melyek tényleg kedvezően fognak közgazdasági fejlődésünkre közrehatni”.

Minket a kiegyezés körül semmi irányban nem érhet baleset. Magyarországon kemény tusa lesz ugyan, de a javaslatok végre is keresztül fognak menni. Erőszakos, makacs ellenállást aligha fog valaki ellenük kifejteni; a tárgyilagos kritikától pedig nem kell őket féltetni. Ha Ausztriában hajótörést szenvednek, nekünk nem kell oly komplikációktól tartanunk, a melyek akár gazdasági, akár politikai hátrányunkra volnának. Most lett csak nyilvánvalóvá, hogy a Bánffy-kormány ezt a kiegyezést a legmesszebbmenő körültekintéssel, előrelátással és igazi államférfi rátermettséggel csinálta meg.

Igaz ugyan, hogy a helyzet kulcsa az osztrák kisebbség kezében van. De akármi módon és akármikor nyitják ki odaát a közöstudgyi szituáció lakatát, reánk meglepetés vagy kár nem háromolhat. Bánffyk minden oldalról oly garanciákkal vették körül az országot, hogy bennünket a dolgok új rendje — bárhogy sül el a dolog — csak előbbre vihet a céltudatos nemzeti politika mezején.

Politikai hírek.

A román zsinatot — mint Aradról sürgönyzik — tegnap nyitotta meg misével Metianu püspök. Ma igazolták a mandátumokat, megalakították a bizottságokat, holnap pedig a kongruát tárgyalják.

A drezdai ünnepnapok. Mint Drezdából jelentik, a szász király uralkodási jubileuma alkalmából rendezett ünnepélyek a királyi vár dísztermében ma este tartott nagy udvari bállal véget értek; a balon Ferenc József császár és király, a királyi ház tagjai, valamennyi itt időző fejedelmi személyiség és a követek, a főméltóságok és az itteni társadalom udvarképes tagjai részt vettek. A várost ismét kivilágították. Esti tíz óra tizenöt perckor elutazott Luitpold bajor regensherceg; Ferenc József császár és király éjjeli tizenkét óra harminc perckor utazott el.

Városi közgyűlés.

Nagybecskerek, április 26.

Nagybecskerek város képviselőtestülete április 27-én délután 3 órakor tartja rendes havi közgyűlését a következő tárgysorozattal:

1. Torontálvármegye tek. törvényhatósági bizottságának feloldó határozata a negyedik kézbesítői állás tárgyában.
2. Ugyanannak feloldó határozata Marinkov János fizetés felemelése tárgyában.
3. A tek. alispáni hivatalnak határozata a megfélebbezett virilista névjegyzék tárgyában.
4. A polgármester jelentése Franz J. L. k. t. t. 234 frt jótékony adománya tárgyában.
5. A keskenyvágyú vasutak engedményeseivel kötendő egyezés.
6. A helybeli róm. kath. hitközség kérvénye temetőjének kibővítésére szükséges utrész átengedése tárgyában.
7. A polgármester hivatalos előterjesztése,

A hivatalos melléklet 88. számával.

mellyel bemutatja a köntemetőre vonatkozólag Kolleth József és nejevel kötött ideiglenes adásvételi szerződést.

8. Zichyfalva községének kérvénye a városunkban felállítandó internátus tárgyában.

9. A vár. villanyvilágítási bizottság bemutatja a villammbé vezetősego által összeállított 1897. évi zárszámadást.

10. A polgármester jelentése a városi mérnök oklevele tárgyában.

11. A polgármester jelentése az újabb beszerzett villamos árammérő órák tárgyában.

12. A vár. villanyvilágítási bizottság előterjesztése a vár. villammbé alkalmazott díjnokra vonatkozólag.

13. A polgármester hivatalos előterjesztése, melylyel a Nagybecskerek város községi kötelekbe való felvételért járó díjakra vonatkozó szabályrendeletet beterjeszti.

14. A gazdasági bizottság előterjesztése egy május hóban tartandó csikódíjazás tárgyában.

15. Hivatalos előterjesztés az elfogati ügy újjászervezése tárgyában.

16. A torontálmegyei szőnyeggyár részv. társ. kérvénye az 1895. évben megavavazott 500 frt segély átruházása tárgyában.

17. Hivatalos előterjesztés a május hó 1 én szükségelendő pénzösszeg mikénti beszerzése tárgyában.

18. Hivatalos jelentés a városházabeli megüresedett helyiségek mikénti felhasználása tárgyában.

19. Narosni Samu helybeli lakos kérvénye a községi kötelekbe leendő felvétel tárgyában.

20. Ö. v. Werner Edéné kérvénye nyugdíja tárgyában.

21. Polgármesteri jelentés Marinkov János megüresedett irnoki állásának betöltése iránt. Es a netalán még beérkező tárgyak.

Uj főrendek. A hivatalos lap mai száma két új főrendházi tag kinevezéséről ad hírt. Az erre vonatkozó királyi kézirat így szól:

A főrendház szervezetének módosításáról szóló 1885. évi VII. törvényeikk 5. § a alapján magyar miniszteriumom előterjesztésére Horváth Lajos volt országgyűlési képviselőt és Márkus József Budapest székes fővárosom főpolgármesterét élethossziglan a főrendház tagjaivá kinevezem.

Kelt Münchenben, 1898. évi április hó 21-én.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

B. Bánffy, s. k.

A jótékony nőegylet.

— április 26.

A jótékony nőegylet f. hó 24-én tartotta meg évaári közgyűlését. Ott voltak Vécsey Istvánné elnök és alapító tag, Filkovicz Pálné, dr. Haidegger Lajosné, Haidegger Odónné, Hesse Petronella, Schwarz Szidónia és Weiss Jenny alapító tagok, Beller Eszter, Bieck Mihályné, ifj. dr. Demkó Pálné, id. dr. Demkó Pálné, Jarmaceky Matild, Kokits Luna, Müller Helén, Menczer Ilka, Naphos Agostonné, dr. Perisits Zoltánné, Steinitzer Gézánné, dr. Sauerwald Bálintné és Zsiros Lajosné rendes tagok, Streitmánn Antal jegyző és Szávics Sándor pénztárnok. A jelentésekből kiemeljük, hogy az egyesület a központi óvodára a lefolyt évben 1219 frtot fordított, a látogató gyermekek száma 230 volt, melyek közül 45 részvételt tandíjelengedésben. Ugyanosa az óvoda karácsonya-ünnepélyén 22 gyermeket ruházott fel az egyesület, mihez 196 frt 9 kr. készpénzzel járult. A múlt évben az egyesületnek 47 munkaképtelen és elaggott szegénye volt, kik között 749 frtot osztott ki. A népiskolai levesosató konyhát 15 frttal támogatta.

A jelentés melegen emlékszik meg a község rokonszenvéről, melylyel az egylet működését kíséri. Ez tette főnyessé a múlt évben rendezett nőegyleti táncestélyt, mely 544 frt 63 kr. tiszta jövedelemmel gyarapította a segélyező alapot. A karácsonya-ünnepély és az évszázó visága népes és díszes község előtt folyt le. — Az összes évi bevétel 3070 frt 56 kr., a kiadás 2871 frt 88 kr. volt s a 198 frt 68 krajai maradványösszeg az alaptökhöz csatoltatott. Az alaptöke 11,573 frt 12 kr. Tagok száma 60. Az

év folyamán az egylet tagjaivá lettek: Grünbaum Arnoldné, Bauer Henrikné, Szabó Ferencz esperes-plébános, Vinczshidy Ernőné, Lowieserné, Balácsi József főgymn. igazgató, dr. Sauerwald Bálintné, Hayda Gézáné és Faur Kornélia.

A számvizsgáló bizottság a pénztárt meg vizsgálván, azt rendben találta. Pénztárnoknak a felmentvény magadatott. A választmány megválasztása előtt meghatottságtól remegő hangon jelentette be Vécsy Istvánné elnök az eddigi alelnöknek, ösv. Steingaszner Ernőnének, az alelnökségről való lemondását. Steingaszner Ernő ösv. nemcsak alapító tagja az egyletnek, hanem az alapítás nehéz munkájától kezdve az egylet legbuszgóbb tagjainak egyike, ki már évtizedek óta az alelnökséggel járó ovodaigazgatás terhes munkáját végezi. Lemondásának visszavonására bírándó, küldöttséggel járult hozzá a közgyűlés, de állandó gyengélkedésére való tekintetből kérte az egyletet, hogy őt mentse fel tisztétől. Sajnálatlaltal vette ezt a közgyűlés tudomásul a kiváló érdemeinek elismeréséül őt az egylet tiszteleti elnökvé választotta. Az ekként megüresedett alelnökségre kettős választás történt. Tiszteleti elnökké Hesse Petronella és alelnökké Steinöser Gézáné egyhangulag megválasztottak. A választmány titkos szavazás útján következő tagokból alakult meg: Beller Istvánné, Bielek Mihályné, jd. dr. Demkóné, ifj. dr. Demkóné, Haidegger Ödönne, dr. Haidegger Lajosné, Hesse Petronella, Jarmaczki Sándorné, Keresztes Aladárné, Kokics Luna, Lucics Miklósné, Menceser Lipótné, dr. Mihálovits Ödönne, Müller Helén, Napholcs Ágostonné, dr. Perisics Zoltánne, dr. Plechl Szilárdné, Rónay Jenőné, dr. Sauerwald Bálintné, ösv. Schwarz Mihályné, Selavikovsky Gizella, Stagelschmidt Jánosné, Weiss Idorné, dr. Weiterschan Józsefné és Zsiros Lajosné.

HIREK

Tájékoztató.

Április 27. Városi közgyűlés.
Május 6. Megyei áll. választmány.
Május 9. Közigazgatási bizottság ülése.
Május 15. Tiszti szék.
Május 15. Kerékpárverseny Nagybecskerekben.
Május 16. Tavasi közgyűlés.

A villamos világitással ellátott gőzfürdő reggeli 6 órától nyitva van: nők részére kedden és pénteken délután 5 óráig; ugyanezen napokon urak részére este 6-8 óráig.

— **Május elseje.** A belügyminiszter rendeletet intézett dr. Dellimanics Lajos alispánhoz, melyben tekintettel arra, hogy a socialista mozgalom a közelmúlt időben az eddiginél is vezedelmesebb jellegűt öltött, úgy, hogy az újabb izgatások folytán könnyen erőszakos kitérésekre és rendezavarásokra vezethet, elrendeli, hogy f. évi május hó 1-én a munkásoknak nyilvános vagy népgyűlések, semminemű körmenetek, felvonulások és egyéb ilyféle nyilvános tüntetések tartása meg ne engedjék.

— **A pancsovai kamara-választások megsemmisítve.** A nem régen nagy port felvert választást a miniszter megsemmisítette, de csak azt a részét, mely a kereskedőkre vonatkozik. Így tehát nemsokára új választás léteszen, felhívásokkal, paktumokkal és — remélhetőleg hasonló kudarc nélkül.

— **Brankovits Trifu** †. Temesvárról jelentik: A gyárvárosi gör. kel. szerb esperes-plébános, Brankovits Trifu tegnap meghalt. A város egyik köztisztviselőjében álló polgára, egy igazi lelkész, gyöngéd családapa hunyta le örökre fáradt szempilláit, életének 68 ik és lelkészkedésének 40-ik évében. Halálhíre váratlanul jött és mély részvétet keltett városzerte.

— **Kitüntetett közszélgéjegyző.** A király Fodor Dénes herendjési (Kraassó-Szörényim.) körjegyzőnek sok évi hű és buzgó szolgálatai elismeréséül, a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

— **A kereskedelmi és iparkamarai tagok választása** Versecen tegnap a közönség rendkívül nagy érdeklődése közt ment végbe. Mig mákor csak 30-40 választó vett részt a választási küzdelemben, most százával tödultak a választáshoz. Mint levelezők írja, megválasztottak: a kereskedők közül Florián György és Mandukits Szilárd, az iparosok közül Hemberger Bálint és Andrejevits György.

— **Eskülvő.** Csik Sultána kisasszonyt, a mainzi városi színház énekesnőjét, ki Nagybecskerekben is nagy sikerrel hangversenyeset vezetett ottárhoz a mainzi evang. templomban Koszta Ferenc ugyanazon színház hőstenorja. Csik Sultána véglegesen visszavonul a színházról.

— **Utonállók az erdőben.** Emlékeztünk rá valamennyien, a kik hajdan diákok voltunk és kijártunk a kincstári erdőbe bogarászni, megbotanizálni, hogy egyszerre csak elébünk toppant néhány szerb suhanc és a legarcátlanabb módon elkérték a pénzünket, apróságainkat, de főleg (mintha tudták volna, hogy mi a titkos szándékunk az erdőben) a dohánykészletünket. Azt hittük, hogy az ilyen rég elmúlt dolgokra ügyet sem lehet vetni, de arra nem gondoltunk, hogy ezek a szelid rablások évek hosszú sora óta nemcsak hogy nem szűntek meg, de lassankint mind nagyobb arányokat kezdenek ölteni. Manap ott állunk, hogy a diákgerekeket nem lehet magukban kiengedni az erdőbe, mert fordultak már biskázások is elő s az ottani részen lakó szerb suhancok nem nagyon respektálják a törvényeket, hiszen még az enyém és tied fogalmával sincsenek egészen tisztában. A mult hónapban, mikor elkezdett zöldülni az erdő, szerveződött az első kalóz-csapat s a kiránduló diákok (12-13 éves gyermekek) teljesen kifosztva tértek haza. A nagyközönség erről persze nem tudott semmit, mert nem engedték volna ki mások is a gyermekeiket s nem ismétlődött volna meg ez a kalózhadjárat. E sorok írója világosan emlékszik rá, hogy annak idején legalább ötször fosztották ki a kincstári erdő és a vásártér közötti uton s nem használt még a bicskával való ijjesztgetés sem, mert azt is elszedték tőle és társaitól a szerb suhancok. A rendőrség elcsipett most egy ilyen legényt, a ki rendszeresen üzte a fosztogatást, de ezzel még nincs az ügy befejezve. Tessék azt a városrészt jobban figyelemmel kísérni, a kalózkodó atyafit pedig bűntessék meg példás módon, hogy okuljanak belőle a többiek, mert megeshetik, hogy nagyobb fiukat támadnak meg, a kik revolvért visznek magukkal s nem tűrik szóltanul a fosztogatást. Így származhatik komolyabb ügy olyan dologból, a minek elejét lehet venni, mondjuk egy nádpálcával.

— **Halálozás.** Versecről jelentik: Seemayer János helybeli agg polgár, Seemayer kir. tan. polgármester édes atyja, élete 81 ik évében elhunyt s a lakosság mély részvéte mellett kísértetett ki végső nyughelyére.

— **Öngyilkosság.** Ma hajnali 3/4 órakor a zárda felől egy nő rohant a kishíd irányába s egyszerre belevetette magát a habokba. Mire néhány koránkelő (esetleg későn fekvő) odaért, csak két bársonyos papucsot találtak a hidon s a női alak, a ki egyébként kék ruhát viselt, eltűnt a hullámok közt s nem is jött többé felszínre. A jelek arra mutatnak, hogy az öngyilkos Schwarz Katalin, 17 éves cselédleány, a ki dr. Král nyug. ezredorvos szolgálatában állott. A vele egy házban szolgáló cselédleány ugyanis felismerte a papucsát, ő maga pedig tegnap este óta nem volt otthon.

— **X Jótékonyceglu államsorsjáték.** Mint az előző években, ez idén is nagy jótékonyceglu államsorsjáték tartatik. Ezen sorsjáték tiszta nyereményeiben következő jótékonyceglu intézmények részesednek: 1. a vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái részére létesítendő alap, 2. a cirkevencizai László gyermek kórház, 3. a zólyom-lipcei Gizella munkás-árvaház, 4. a Jösi egyesület, 5. az erdővidéki (Baróti) kórház, 6. a budapesti Klotild szeretetház, 7. a kolozsvári jótékony nőegylet, 8. a nagypénteki társulat, 9. a békésmegyei Fehéskereszt-egylet. A játéktér nagyon kedvező esélyekkel kecsegtet, a főnyeremény 150.000 korona, az összes nyeremények 365.000 koronára rugnak. Sorsjegyek a 2 frtért kaphatók minden só-és adóhivatalnál, a legtöbb postahivatal és dohánytözsdeben. A húzás f. é. június hó 30-án történik.

— **X Az „Anker“ élet-és járadék-biztosító társaság,** Bécsben április 14-én tartotta XXXIX. rendes közgyűlését Falkenhayn Ferenc gróf ur ő méltósága elnökelete alatt. Mint a számadási jelentésből kitűnik, az 1897. évben 10208 ajánlat nyújtott be 24,656,786 frt 41 kr. tőkésre és 17,807 frt 47 kr. járadékra és 7923 szerződés 19,020,346 frt 16 kr. tőkésre és 15,392 frt 35 kr. járadékra létesített. Az év végén érvényben volt 84,717 biztosítási szerződés 239,750,553 frt 32 kr. tőkével és 117,221 frt 63 kr. járadékkal. Az 1897. évben kifizetett 5,011,876 frt 49 kr., mig a tartalékok szabályszerű emelésére fordított 6,092,895 frt 66 kr. A biztosítási vagyon a számadási jelentés szerint a díjtár-

talékokból (biztosítási alap) 54,683,190 frt 52 kr. összegben, továbbá a részvénytőkéből 1,000,000 frt és a tőketartalék, külön tartalék és az 1897. évi nyereségből átutalt 3,144,053 frt 40 kr. összesen 58,827,243 frt 92 kr. összegből áll. A társaság összes vagyona 61,930,327 frt 28 kr. A vagyon elhelyezése a törvényes határozmányoknak teljesen megfelelően történik és ingatlanokból, pupillaris jelzálogkölesönökből és pupillaris értékpapirokból áll, melyekből Magyarországra esik: Magyar értékpapirokban 8,233,267 frt 05 kr. Jelzálogkölesönök magyarországi ingatlanokra (6,786,408 frt becsértékben) 2,759,600 frt, továbbá a társaság háza Dák tér 6. sz. a. (Ankerudvar) 531,884 frt 40 kr. 32,966 frt 17 kr. tiszta jövedelemmel, tehát összesen 11,524,751 frt 45 kr. Ő felsége uralkodói jubileuma alkalmából 10,000 frt a tisztviselők és szolgák nem nyugdíjképes özvegyei és árvái segélyezésére létesítendő alap javára adományozatik. Az igazgató tanácsból kilépő Zichy Jenő gróf ur ő nagyméltósága az igazgatótanács tagjává ismét megválasztott. Az 1897. évi szelvény f. hó 15 től kezdve 100 frttal váltatik be a társaság pénztáránál.

Jelmez-estély Kis-Zomborban.

— Saját tudósítókától. —

— Április 26.

A „Magyar szent korona országai vöröskereszt-egylet kis-zombori fiókja“ és az „Emilia kiseddóvő nőegylet“ elnökei: zombori Rónay Cecília és Rónay Emilné urnők folyó évi április hó 23-án, a gazdasági olvasóközösség alkalmára izlésesen feldiszipített díszterme és összes helyiségeiben, alapjai javára, Purcsi zenekara közreműködése mellett, egy jótékonyceglu jelmez-bálat rendezett, mely igen szépen s kitűnően sikerült. A vidékről jött díszes és nagyarámu szép közönség a vendégzeretű Rónay családnál lett vendégül szívesen fogadva.

Este 9 órakor gyűlt össze a díszingvált és érdekes öltözött közönség, hol Rónay Cecília és Rónay Emilné urnők szívélves fogadtatása várva, s egész éjjel kiváló figyelemben részesítve, egész reggeli 6 óráig vígan mulattott, mely után a jó hangulathatn távozó közönséget Rónay Cecília és Ernő, Emilné s Emil ur magyar vendégzeretű háza és terített asztala várta.

Jelen voltak: zombori Rónay Jenő főispán, Rónay Cecília és Emilné, előbbi vöröskereszt-egylet ápolónő jelmez, Rónay Emilné és Rónay Mihályné, báró Leonhardy Marianne Mária Terézia korabeli rokkoko jelmez, Báró Gerliczy Ferencné palóczo, Fedvigoni Julia empire, Rónay Lászlóné, Aladárné, Jánosné, Dorika cigány leány, Blaskovics Gizella és Ilona, Dániel Ferencné, Návay Mariska, Fedrigoni Adél, Nagy Imréné, Borczekzy Ella, Katona Vilma ámor jelmez, Sziklai Mariska ibolya, Pajor Irén tót leány, Dstári Juliska halász leány, Ilonka pipacs virág, Klein Jolán matröz, Katona Ferencné, Kotsis Ferencné, Heimann Illéné, Hofbauer Andorné, Szemekál Teréz, Klein Gézáné, Szabó Istvánné, Daróczi Józsefné magyar menyecske jelmezben s még többen. Daniel Ferencz spanyol grand, Rónay Emil és Mihály francia testőr, Nagy Virgil angol bíró tóga, Heimann Aladár orosz legény, Karácsonyi Andor dalmát, Rónay Jenő főispán, Rónay István, Rác alezredes, Salamon kapitány, báró Gerliczy Ferencz, Szávics Gerő, Hadfy Károly, Görgy kamarás, Kovácsnay főhadnagy, Csávossy főhadnagy urak és még számosan.

Felülfizettek: Rónay Móriczné 10 frt, báró Gerliczy Ferencz, Rónay Jenő, Karácsonyi Andor, Dániel Ferencz 9-9 frt, gróf Butthen Miklós, gróf Gyulay, Rónay Emil 5-5 frt, Rónay István, Szávics Gerő, Andrő igazgató, Kiss Gizella, Návay N., Návay N., Csávossy N. 4-4 frt, Rónay Ernő, Blaskovics Ilona, Návay Dezülő, Rónay Mihály, Heimann Illés, Fedrigoni Gyuláné 3-3 frt, Hofbauer Andor, Kayser Lajos, dr. Sziklay Károly, Bacso Sándor, Hadfy Károly, Arpás Gyula, Gyka N., Thais N., Vágó Pál festő művész, Kovácsnay N. főhadnagy 2-2 frt, Benő József, Lászlóffy Gyula, Kotsis Ferencz, Rankovics Sándor, Rác alezredes, Benz Ödön, Husatik Teréz, Bogdánffy Ferencz, Márton N., Klein Géza és Gézáné s Henrik, Katona Ferencné, Menceser, Tarnay, Réthy, Rozvadovszky, Rónay

László, Juhász Béla, Borzeczky Leó és Pál, Nagy Virgil és Virgílné 1—150. — A jövedelem 250 frt. Fogadják a felülfizetők és a résztvevők az egyesületek hálás köszönet nyilvánítását.

—s.

Színészet és irodalom.

== Kikapós patikárius. Telt ház nézte tegnap is végig a kikapós patikárius históriáját és válogatott kalandjait. A harsogó kacaj, mely minduntalan felhangzott, eléggé bizonyítja a hatást. A szereplők, u. m. Nagy Gyula, Tisztay, Déri, Tuboly, Göz Aranka, Daróczy Ilka, Palotay, mind a lehető legjobbnyújtották.

== Színészet Béga-Szt.-Györgyön. Levelezőnk írja: Városi élet van nálunk, színházba járunk. Medgyaszay Arpád kis csapata hozott bennünket e helyzetbe. E szerényke társulat küzdve a sorszal látogatja meg a nagyobb köz ségeket, hogy azok intelligenciáját előadásaival szórakoztassa s valóban nehéz feladattal vállalta el a mai mostoha viszonyok között a küzdelmet. Eddig három előadást láttunk tőlük, melyek el seje a „Parasztkisasszony“ meglehetősen mondható Szerémfalvinéval a címszerepben. Sikeresebb volt a második előadás: „Fehő Klári“. Az egész előadásban már nagyobb élelenség mutatkozott. Vasárnap a „Gyimesi vadvirág“ került színre, mely azonban a falusi színpadon nagyon hálátlan darabnak mutatkozott. A kis társulat nem tudja kifejtetni ama pompát az öltözetekben, melyek a városi színpadokon a csángó viseletnek a bucsu s lakodalmi menet érvényre juttatásával a darabot széppé, sikerültté teszik. Az előadás csak a második felvonás végén lett elevenebb, tetszőbb. A két első előadás meglehetősen gyér közönség mellett folyt le, csak a harmadik volt látogatottabb.

== Színészet Pancsován. Mint pancsovai levelezőnk jelenti, Leóvey titkár tegnap odaérkezett bérletgyűjtés végett. A Kucshygyi-féle társulat 20 előadást szándékozik adni.

== Egyház és iskola Mária Terézia alatt. Az Athenaeum r. társaság kiadásában megjelenő „A Magyar Nemzet Története“ című tiszkiötetes nagy munkának (milleniumi kiadás) nyolcadik kötetéből, mely az 1712—1815-ig terjedő korszak történelmének tárgyalásával foglalkozik és „A restauratio kora“ címet viseli, imént közrebocsajtott füzetekben Marcali Henrik eljuttatja a Mária Terézia korabeli egyházi és iskolai, közmívelődési állapotok ismertetéséhez. Ezekben a füzetekben is igen érdekes történelmi szövegek és műmellékletek vannak. Ezek közül, melyek olyan számosak, hogy majd minden lapra esik egy kettő, ki kell emelnünk a következőket: „Részletek a bécsi udvari kancellária belsejéből“, — „A magyar nemesi testőrség palotája“, — „III. Károly koronázása“, — „Mária Terézia a királydombon Pozsonyban 1741. június 25-ikén“, ez a kép Meytens és Hamilton egykoru híres festménye után készült, melynek eredetije a magyar történelmi képcsarnokban van; — „A bécsi kongresszus 1815-ben“ Isabey egykoru metszete után. Egyes füzetek ára 30 kr. Kap ható minden hazai könyvkereskedésben. Előfizetés negyedévre (12 füzet) 3 frt 60 kr; félévre (24 füzet) 7 frt 40 kr. Minden héten megjelenik egy-egy füzet.

Törvényték.

— A szárcsal hármass gylkosság büntvényében ma reggel kezdte meg a tárgyalást a királyi törvényték. Olla Pávelt dr. Pollák Győző védi. A legénynt hallgatták ki legelőször. Ragaszkodik a legutolsó vallomásához, mely szerint Pankoricán a gylkos és ő csak a 10.000 frtnyi jutalomért vállalta magára a tettet. Egyébként úgy hazudik, mintha könyvből olvasná azt, a mit mond. A törvénytéknek rendszeren akkor akad a legnehezebb dolga, mikor oláhokkal tárgyal. Hízen élénk emlékezetben van még a híres Fizesán-féle ügy, a melyben háromszor tartottak végtárgyalást s az összes vádlottak és tanuk minden alkalommal másképpen beszéltek. Csakis a legnagyobb emberismeret, legtöbb tapasztalat ismeri ki magát az efféle ügyekben. A tárgyalást dr. Duka László vezeti nagy körültekintéssel s minden egyes kérdéséből világosan kiténik, hogy alaposan ismeri a főltte bonyolult ügyet, tisztában van annak minden fásisával. Nem egyszer szoritja sarokba Ollát ügyesen al-

kalmazott keresztkérdéseivel, de a suhanc rendszeren talál valami kibuvót, s ha ügyetlenül is, de kétségbeesetten védekezik. A tárgyalást lapunk zártakor, d. u. 3 órakor folytatják.

— Meg nem esketett tanu. Két évvel ezelőtt a torontálmegyei Orlovát községben, Sztankov Moja fiatal parasztagzda, agyonverte nagybátyját, kit neki kellett eltartani. A vádlott a vizsgálát, valamint a végtárgyalás során tagadta tettét, s csak egyetlenegy szemtanu volt, — a Sztankov kedvese — a kit a pancsovai törvényték, mert vallomását aggályosnak találta, nem esketett meg, s Sztankov Moját 12 évi fegyházra ítélte el. A temesvári kir. tábla ezt helybenhagyta. A kuria, Székács Ferenc előadása alapján, földoldotta az ítéletet s új végtárgyalás tartását, s meg nem esketett szemtanu meghittetését rendelte el.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése április 26.)

Budapest, április 26. (A „Torontái“ eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén Sima Ferenc bejelentett egy rajta megessett mentelmi esetet. Az ügy a mentelmi bizottsághoz utasítottatik.

Következett a napirend, a lelkeszi jövedelmek kiegészítéséről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása.

Több felszólalások után a vita folytatását holnapra halasztották.

A spanyol-amerikai háboru.

Budapest, április 26. (A „Torontái“ eredeti távirata.) Washingtonból jelentik, hogy Mac Kinley elnök aláírta a hadüzenetre vonatkozó határozatot.

Budapest, április 26. (A „Torontái“ eredeti távirata.) Madridból telegrafálják: A kamara mai ülésén a karlisták és a republikánusok bejelentették, hogy a haza integritásának megvédése céljából a kormányhoz csatlakoznak. A kamara egyhangulag bizalmat szavazott a kormánynak kijelentve, hogy minden erejével azok mellé fog állani, a kik a haza védelmében harcolnak és harcra készek.

Budapest, április 26. (A „Torontái“ eredeti távirata.) New-Yorkból telegrafálják, hogy minden állam csapatokat állít. Így New-York város 12, Pensylvania 10 ezredet. Mexiko és Canada kijelentették, hogy semlegesek maradnak.

A tőzsdéről.

Budapest, április 26. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Buzában a kínálat kielégítő, vételkedv korlátozva, az árak 50—60 krral emelkedtek. Kötetett:

Buza márc.-ápr.	14 60—14 65
Buza tavaszra	11 02—11 05
Kukorica máj-juniusra	6 20—6 22
„ őszre	6 32—6 34
„ tavaszra	6 18—6 20

Városi színház.

Nagy-Becskekerek, kedden 1898. április hó 25-én.

A talmi hercegnő.

Nagy operette 3 felvonásban. Írták: Kövessi Albert és Makai Emi, Zenejét szerző: Konti József.

S z e m é l y e k:

Darius herceg — — — — —	Tisztay Miksa
Mirabella, neje — — — — —	Juhász Béla
Gaston, fiuk — — — — —	Torday Béla
Margaritta hercegnő — — — — —	Lévay Sárika
Kasmir, korcsmáros — — — — —	Juhász Sándor
Ivonne, felesége — — — — —	Halmayné
Báró Cognac, udvarmester — — — — —	Nagy Gyula
Rigóbert, szakács — — — — —	Baranyai Ferenc
Puffanos, paraszt — — — — —	Palotay Gyula
Kikiáltó — — — — —	Torday Károly
Kapitány — — — — —	Márton Jeno

Kendete 7 és fél órakor.

Nyilttér.*

* Az e rovat alatt közöltekért nem vállal felelősséget a szerk.

Hirdetések.

548. tkv. szám. 1898.

373—1.1

Arverési hirdetmény és kivonat.

A perlaszi kir. járásbiróság mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán perlaszi járási takarékpénztár részvénytársaság javára 74 frt tőke, ennek 1894. évi november hó 1-től járó 6% kamatai, 1 frt 30 kr. óvási, 1/3% váltódij 26 frt 05 kr. eddigi költség, továbbá 28 frt tőke, ennek 1894 évi december hó 1-től járó 6% kamatai, 3 frt 80 kr. óvási, 1/3% váltódij, 16 frt 75 kr. eddigi, 8 frt 65 kiban megállapított jelenlegi s a még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881. LX. t-c. 144. §-a alapján s 146. §-a értelmében Lazarov Lyubicza tomasováci lakos ellen, az ezen kir. járásbiróság területén Tomasovác község határában fekvő és a tomasováci 726. számú tkvi lapon foglalt:

1. 483. sz. ház és 450 □-öl házhelyre egészben 112 frt.
2. I. dülöbéli 14 hrsz. 2 hold I. oszt. szántóra Lazarov Lyubiczát illető 1/3 részére 63 frt.
3. III. dülöbéli 146 hrsz. 2 hold I. oszt. szántónak ugyanazon 1/3 részére 94 frt 80 kr.
4. IV. dülöbéli 146 hrsz. 2 hold I. oszt. szántónak egészben 146 frt.
5. V. dülöbéli 146 hrsz. 2 hold I. oszt. kaszálóra egészben 146 frt.
6. 126 hrsz. 200 □-öl kertre egészben 15 frt becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezenel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Tomasovác községében 1898. évi május hó 18-án d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő ugy a tkvi hivatalban, mint a Tomasovác községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
 2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áron alul is eladatni fognak.
 3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.
- Kelt Perlaszon, a kir. járásbiróság mint tkvi hatóságnál 1898. évi január hó 25-én.

Toth,
kir. aljbiro.

A Dr. EGGER-féle Injectio Hamamelis Virginica

a leghatásosabb külszer (befeoskendezés) férfiak és nőknél, új és idült folyások, valamint csőbántalmak orvoslására. A Hamamelis Virginica tropicus növény rendkívüli hatása a nyákhártyára orvosiilag már régen el van ismerve, úgy hogy ezen különben is szerencsés összetételű Injectio ennek köszönheti gyógyerejét. 2-3 üveg használata a legmakacsabb bajt tetemesen javítja, illetve meggyógyítja.

Egy üveg ára 70 kr., a pénz előleges beküldése mellett postán bérmentve: 1 üveg 1 frt 05 kr., 2 üveg 1 frt 75 kr., 3 üveg 2 frt 45 kr. 13/b-24.24

Főraktár:

Gyógyszertár a „Nádor“-hoz
BUDAPEST, VI., Váci körút 17.

2934. fig. 898.

382-3.1

Pályázati hirdetmény.

A gyűlési községi irnoki állás választás utján véglegesen betöltendő lévén, felhivatnak mindazon egyének, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó évi május hó 10-éig aláírott hivatalhoz nyujtsák be. A román nyelv ismerete megkívántatik.

A gyűlési községi irnoki állás 350 frt évi fizetéssel van egybekötve.

A választás f. évi május hó 14-én délután 3 órakor Gyűlész község házában fog megejtetni.

Párdányban, 1898. évi április hó 13-án

A párdányi járás főszolgabírói
hivatala.

Törökbecsei járás főszolgabírájától.

3728. számhoz
I. 1898.

Pályázati hirdetés.

Torontálmegeye tbecei járásba kebeleztet Karlova községben a **segédjegyzői és irnoki állás** üresedésbe jött.

Javadalmazás: segédjegyzőnek 500 frt évi fizetés, 100 frt uti átalány és szabad lakás.

Irnoki évi fizetés 420 frt.

Felhivatnak pályázni szándékozók, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket ez évi május hó 9-éig hozzám benyujtsák, mert a későbbben beérkezett kérvények figyelembe nem vétetnek.

A szerb nyelv bírása megkívántatik. T.-Beceán, 1898 évi április hó 14-én.

376-3.3

Lowieser,
főszolgabíró.

2222. szám. fig. 1898.

374-3.2

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye módosi járásához tartozó Horvát Bóka, Szerb-Bóka, Surján és Kanak községekből Horv. Bóka székhelyvel álló és 800 fittal javadalmazott és szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak élvezetével egybekötött **körorvosi állásra** ezennel pályázatot hirdetek.

Felhivatnak pályázni óhajtók, miszerint szabályszerűen felszerelt kérvényeiket, melyben nyelvismertük is részletezendő, folyó évi május hó 18-ig hozzám nyujtsák be, mert az elkészen beadott kérvények figyelembe nem vétetnek.

Módoson, 1898. évi április hó 14-én.

Dr. Gyertyánffy Jenő,
főszolgabíró.

HIRDETMÉNY.

Ő cs. és apostoli királyi Felségének legelső elhatározása folytán ezennel megindittatik a **XX-ik magyar királyi államsorsjáték,**

melynek remélhető tiszta jövedelme akként osztassék fel, hogy abból 1. a vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái részére gyűjtendő alap, 2. a cairkvenicsai „László“ gyermekkórház, 3. a zólyom lipcei „Gizella“ munkás-árvaház, 4. a József-egyesület, 5. az erdővidéki (Baróti) kórház, 6. a budapesti „Klotild“ szeretetház, 7. a kolosvári jótékony nőgyelet, 8. a nagypénteki társulat, 9. a békésmegyei Fehér Kereszt egyesület részesíttessék. E sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint 365,000 koronára rúgnak, és pedig:

1 főnyeremény	— —	150.000 korona	10 nyeremény	— —	à 1.000 korona
1	— —	50.000 „	20	— —	500 „
1	— —	20.000 „	50	— —	100 „
1	— —	10.000 „	100	— —	50 „
2 nyeremény	— —	à 5.000 „	1000	— —	20 „
5	— —	2.000 „	6500	— —	10 „

Az összes nyeremények készpénzben fizettetnek ki.

(377-6.1)

A húzás visszavonhatatlanul 1898. évi június hó 30-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 frttal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a lottó-igazgatóságnál Budapesten (Pest, fővármház, félemelet, a hová a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi só- és adóhivatalnál a legtöbb postahivatalnál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyarúló üzvegnél.

Budapest, 1898. április hó.

M. kir. lottó igazgatóság.

Az észszerűen és szorgalommal kezelt gyümölcsfa-tenyésztés busasan jövedelmez gondozójának; ezért szükséges, hogy a termelők figyelmé e' sorban a fát és gyümölcsöt egyaránt puztító rovar és féreg ellen irányuljon.

Több hirtveves pomológus szakértő tanácsai nyomán sikerült a gyümölcsfa-permetezéshez szükséges alkatrészek birtokába jutnom.

Ezeket az előírt módozat szerint összeállítván, vegyileg megvizsgáltattam, és

„TANARON“ (gyümölcsfa-permetező szer)

néven hozom forgalomba, egyidejűleg a szabadalom elnyerése céljából a szükséges lépéseket megtettem. Ugy az összeállítás, de különösen a vegyi vizsgálat kitünő eredménye azon határozott kijelentésre batorítanak, miszerint a „Tanaron“ egyike a legjobb gyümölcs-féregirtó szernek, feltétlenül biztos eredménnyel jár és nincs semmi káros hatásal sem a fa, sem pedig annak gyümölcsére.

Egy doboz ára 60 kr.

Az üres sértetlen dobozért 10 krt adok vissza.

Tisztelettel

SUGAR MANÓ,

(379 5.2)

gyártelep: Szabadka, I. ker. Bercsényi-utca 351, saját ház.

Vidéki megrendelések utánvétellel eszközöltetnek.

AZ „ANKER“

élet- és járadék biztosító-társaság.

Igazgatóság:

BÉCS, I., Hoher Markt II. sz.
(„Anker-Hof“)

Magyarországi vezérképviselőség:

BUDAPEST, VI., Deák-tér 6. sz.
(„Anker udvar“)

a társaság saját házaiban.

Dijtartalékok (Biztosítéki alapok) . . . 54 millió 683 190 frt 52 kr.
Összes vagyon 1897. decz 31-én . . . 62 millió frt.

Eszközöl:

Előnyös biztosításokat halálesetre,
Vegyes biztosításokat,
Tőkebiztosításokat határozott lejárattal (takarékpénztári biztosítások) kihazasítási és aggkor-ellátási biztosításokat.

Nyujt:

Méltányos feltételeket, Olcsó díjakat,
Hadibiztosításokat pótdíj nélkül hadkötelezetek részére,
Megtámadhatlan kötvényeket a szerződési feltételek értelmében.

Nyeremény-osztalék gyanánt az 1897. évben kifizetett az 1897. évi zárszámadás szerint:

a) Haláleseti és vegyes biztosításoknál (A. osztalékterv) az évi díj 25%-a; B. osztalékterv szerint (emelkedő osztalék biztosítottaknak az évi díj 9, illetőleg 12%-a;
b) Életeseti biztosításoknál (kölcsonös túlélési csoportbiztosítások garantizott minimális eredménnyel) a garantizott minimális tőke 18%-a.

Üzemre engedélyezve: Porosz-, Bajor-, Szászországban és más német államokban, Olaszország, Törökország, Románia, Szerbia és Bulgáriában.

Dijkönyvecskével és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezérképviselőség, (hová ügynökségek iránti ajánlatok is intézendők), valamint a társaság ügynökei.

Nagy-Becskereken: STERN II. urnál.